

VERSLAG

Commissie Ruimte

BV21.0156

Datum vergadering : 22 september 2021

Digitaal aanwezig via Teams:

Commissieleden:

Leefbaar 3B : Henk Meester, Georgine Zwinkels
VVD : Mauriel van As
CDA : Hans van der Stelt, Charles van Harn
WIJ Lansingerland : Jan Jumelet, Jan Alsemgeest
CU : Arjen Hofman
D66 : Michiel Muis, Ronald van der Stad
GroenLinks : Menno Duk
PvdA : Petra Verhoef

Wethouders : Simon Fortuyn en Kathy Arends, Jan-Willem van den Beukel

Aanwezig in de raadszaal:

Voorzitter : Nelleke Bouman
Commissiegriffier : Karin Koemans

Afwezig

Leefbaar 3B : Jan Pieter Blonk
VVD : Matthijs Machielse
CU : Kees Willem Markus
GroenLinks : Marko Ruijtenberg
PvdA : Valmir Xhemali

1. Heropening en mededelingen voorzitter

De voorzitter, om 21.00 uur: Dames en heren, leden van de commissie ruimte, een hartelijk welkom. Ook een hartelijk welkom aan de wethouders, die hopelijk toch weer aanwezig zijn vanavond, en een ieder die afgestemd heeft op deze voortgang, het vervolg, van de vergadering van 14 september. Ik begin met het ritueel, dat ik even de lijst langs ga: wie is er aanwezig vanavond?

De heer Alsemgeest, de heer Van As, de heer Duk, de heer Van Harn, de heer Hofman, de heer Jumelet, de heer Meester, de heer Muis, de heer Van der Stelt, mevrouw Verhoef, mevrouw Zwinkels: aanwezig.

De heer Blonk heeft zich afgemeld, de heer Machielse heeft zich afgemeld, de heer Markus heeft zich afgemeld, de heer Ruijtenberg heeft zich afgemeld, de heer Van der Stad wordt even gemaild, de heer Xhemali is afwezig.

We hebben een vervolg van de sessie van de 14^e en ik begin bij punt 6.c van de vergadering

6. Stukken ter advisering aan de raad:

6.c Pilotproject Fonds Duurzaam Funderingsherstel Rottekade

De voorzitter: Er wordt een drietal items naar voren gebracht, met name het pilotproject, en ook een aantal financiën. Ik ga van groot naar klein.

Mevrouw Zwinkels, L3B: Op zich een heel goed project en een heel goed voorstel. We hebben echter een aantal technische vragen gesteld, in het bijgevoegde staatje zat een rekenfout. In de antwoorden is dat ook toegegeven en de bijlage zou er ook op worden aangepast, maar dat is tot op heden nog niet gebeurd, dus dat is een vraag die nog open staat. Verder heb ik mij geërgerd aan de meerdere keren dat in het raadsbesluit staat 'later'. Ik vind 'later' een begrip, dat eigenlijk niet in ambtelijke stukken moet staan. Ik denk bij 'later' aan wat je als kind zei: later als ik groot ben dan ga ik dit of dat doen. Als je zit te werken en je ziet op je bureau iets liggen, dan denk je: later. Dan belandt het vaak in de onderste la van het bureau. Het woord 'later' vond ik zeer storend. In het antwoord denk ik Q2 2022 het later moet

zijn. (...) Dan heb ik nog een vraag aan de wethouder. Waarom niet gelijk aansluiten bij het Rotterdams funderingsloket? Wat zijn de kosten hiervan? En verstaat zich dat tegenover de 100.000 voor de personele inzet het eerste jaar? Daar wil ik graag een antwoord op? Dan heb ik nog een vraag. Tijdens het zeer interessante bezoek aan de A16 hoorde ik dat men zich daar ook bezig houdt met het funderingsonderzoek aan de belendende huizen aan de tunnel onder de Rotte. Is hier samenwerking over? Hoe staat het daarmee? Dank u wel.

De heer Van As, VVD: Je zult er maar mee te maken krijgen. Dat heb ik ook bij de bespreking van de motie, dat geleid heeft tot dit voorstel, gesteld. Funderingsproblemen zijn helaas binnen onze gemeente dan ook aan de orde, er ligt een mooi voorstel. Goed dat deze inventarisatie is gedaan. Er blijkt nu dat er behoefte is aan ondersteuning en die kunnen wij als gemeente bieden en dat is heel mooi, vandaar dit mooie pilotproject. Wat ons betreft is het wel van belang, dat de noodzaak wordt aangetoond. We moeten niet als gemeente de positie van bank gaan innemen. Dat is wat ons betreft heel belangrijk. Ik wil vragen of de wethouder daar iets over kan zeggen. We hebben het hier over de Rottekade, maar er zijn meer dijken in onze gemeente, waarop woningen staan. Hoe kijkt de wethouder hier nu tegen aan? Als wij instemmen met dit voorstel, volgt er dan misschien straks nog een ander gebied en misschien nog een gebied, waar mensen zich overigens dan terecht gaan melden? Kunnen we dat financieel dragen, hebben we dat in beeld? De vorige spreekster gaf het al aan, de ambtelijke ondersteuning van € 100.000 in het voorstel. Wij kijken daar toch ook wel even naar in de zin van in de zin naar inschatting 11 leningen, dat is nogal een bedrag. We zijn benieuwd, de suggestie die mevrouw Zwinkels als deed, kunnen we aansluiten bij een loket in Rotterdam bijvoorbeeld, of anderszins een toelichting op dit bedrag. We vonden dit toch wel erg hoog in verhouding. Dat was mijn bijdrage voor de eerste termijn, dank u wel.

De heer Van Harn, CDA: Ik val in één keer maar met de deur in huis. Waar ik moeite mee heb, is de naam van het fonds. Dit kan namelijk een verkeerd beeld oproepen. Door de naam Rottekade, die genoemd wordt in de naam van het fonds, wordt al gauw ten onrecht de relatie gelegd met de aanleg van de nieuwe verbindingsweg A16/A13, die ook de Rotte kruist. Maar zoals bekend heeft de raad op 7 september j.l. een bezoek gebracht aan het project A16/A13 waar we te gast waren bij de aannemerscombinatie De Groene Boog en Rijkswaterstaat. Tijdens die bijeenkomst heeft de projectdirecteur duidelijk aangegeven, dat er geen huizen zijn verzakt als gevolg van de werkzaamheden van de nieuwe verbindingsweg A16/A13. Maar dat 5 jaar voor aanvang van het project al bekend was dat er meerdere woningen waren met een fundering in slechte staat, waarvoor herstel toen al noodzakelijk was. Dit even voor de beeldvorming. Ten onrechte kan dus de associatie gelegd worden tussen de verzakte woningen en de bouw van de nieuwe verbindingsweg. Het fonds zou, wat mij betreft, ook Duurzaam Funderingsherstel Lansingerland kunnen heten. Zo komen we bij de kern van mijn punt. De pilot is nu nog een beperkt afgebakend geografisch gebied, maar er zijn meerdere gebieden in Lansingerland, die door het kenniscentrum aanpak funderingsproblematiek als kwetsbaar bestempeld worden. Bovendien stelt het college, ik citeer: we wachten de uitkomsten van dit pilotproject af om later te bepalen of uitrol van de FDF leningen in andere gebieden van Lansingerland zinvol is voor andere woningeigenaren en financieel haalbaar voor ons als gemeente. Maar hoe rechtvaardig is dit, wethouder? Is het dan: wie het eerst komt, wie het eerst maalt? Hebben de anderen het nakijken? Samengevat: het lijkt me een mooie gedachte om huiseigenaren in nood de helpende hand te bieden, maar het is voor mijn fractie nog erg onduidelijk hoe groot de financiële gevolgen van dit fonds voor Lansingerland zullen uitpakken. Dank u wel.

De heer Jumelet, WIJ: In de eerste plaats wil ik langs deze weg complimenten maken aan de heer Meester, die dit geïnitieerd heeft, wat geresulteerd heeft in een motie, die wij hebben aangenomen eerder dit jaar. Het voorstel dat er nu ligt is een goede uitwerking van hetgeen wij in de motie het college hadden opgedragen. Er staat met name rondom de Rottekade. Ik ben het eens met de heer Van As om wellicht ook een doorkijk te maken richting de rest van Lansingerland, want wellicht zullen er naast de Rottekade nog andere gebieden zijn waar dit van toepassing zou kunnen gaan zijn in de toekomst, maar vooralsnog het fonds zo snel mogelijk instellen voor de Rottekade lijkt een uitstekend idee. Wij hebben op dat punt geen vragen, maar we sluiten ons wel aan bij de vraag van de heer Van As: als je een doorkijk maakt naar andere gebieden in Lansingerland, dijken of wat dan ook, wat zou je voor betekenis kunnen zijn? Zou er na deze stap, die we wellicht maken met elkaar in de komende raad, nog een vervolgstap moeten of kunnen worden gemaakt voor andere gebieden? Vooralsnog hebben wij eigenlijk geen inhoudelijke punten is het wat ons betreft een hamerstuk straks in de raad. Ik dank u wel.

De heer Hofman, CU: Wat ons betreft ligt er een uitstekend voorstel voor. We kunnen ook goed instemmen met het gebied, dat is gekozen voor deze pilot. Dat is in de motie ook zo aangedragen. Dus om de pilot in dit gebied te starten, dat is een heel goed idee. We hebben slechts 1 inhoudelijke vraag voordat ik de magische woorden dat wij het een hamerstuk vinden ga uitspreken: wij misten in het

voorstel een einddatum van het pilotproject. Een project kenmerkt zich doorgaans doordat het afgebakend is in de tijd en dat misten wij. Wellicht is het goed om daar nog even een kleine toelichting op te krijgen. Maar voor het overige zien wij hier een hamerstuk in. Dank u wel.

De heer Muis, D66: D66 staat positief tegenover het voorstel en dit pilotproject. We hebben nog een paar vragen en een reactie op de anderen. Ik kan me aansluiten bij de woorden van de heer Van As. Ik hoorde geen bank worden in dit verhaal en ik geloof ook niet dat dat de intentie is. Ik lees tegelijkertijd in het voorstel dat wordt gesteld dat 6 van de 10 bewoners, die toe zijn aan funderingsherstel, het niet kunnen betalen. Het gaat natuurlijk niet om betalen. Ik heb begrepen dat het gaat om ervoor zorgen, dat het gefinancierd kan worden. Dat wil ik toch wel even noemen, want je moet wel zorgvuldig met dat soort woorden omgaan, ook geen verwachtingen moet wekken, die we niet kunnen en niet willen nakomen. Als het gaat om leningen van € 80.000, dan gaat het om die financiering mogelijk maken. Ik heb ook gekeken op internet, het is inderdaad een gemiddeld bedrag voor funderingsherstel, die € 80.000, en ik vroeg mij af: is het dan ook daarom genomen? In hoeverre is het hier een gemiddelde situatie? Of is dat nog niet bekend? Het kan ook maar zomaar zijn dat het gaat om 11 keer € 100.000 of een ander bedrag. Maar dit is misschien iets te gedetailleerd en als er nu geen antwoord op is, kan ik daar ook mee leven. Ik heb nog wel een ander, een iets meer principieel punt en dat is dat we nu begrijpen dat het lastig is om exact de kostenberekening te maken voor personele inzet, de loketfunctie en de begeleiding, maar het voorstel heeft het over: als dat dan later nodig is, komen we bij u terug. Ik vind dat iets te vrijblijvend. Ik zou er toch wel graag van willen maken dat we na een half jaar, als deze pilot loopt, een voorstel krijgen waarin de kosten voor de volgende 2 jaar wat beter worden ingeschat en worden voorgelegd aan de raad. Dus niet wachten wat er gebeurt en dan wel of niet naar de raad terug komen, maar gewoon actief over een half jaar terug komen naar de raad met de ervaringen tot nu toe en dan een voorstel voorleggen m.b.t. wat er nodig is om deze pilot verder voort te zetten. Nogmaals, in mijn ogen is het een pilot, dus prima om een doorkijk te geven, maar we moeten natuurlijk eerst uitproberen om te weten in hoeverre dit ook op andere locaties toegepast kan worden en ook wat het betekent voor de gemeente, of we dat kunnen en willen. Dus prima dat er nu een pilot is. Ik zou niet nu al pleiten om het voor heel Lansingerland beschikbaar te maken. Dank u wel.

De heer Duk, GL: Ik kan het kort houden. De gemeente heeft volgens GL een zorgplicht, vandaar dat GL de motie mede heeft ingediend in 2019. Fijn dat VD en CDA, die toen nog tegen stemde, nu ook positieve reacties geven. Het voordeel van als één van de laatste fracties aan het woord zijn, is dat ik het hier kort kan houden. We sluiten ons aan bij de vragen van mevrouw Zwinkels en voor ons is het ook een hamerstuk.

Mevrouw Verhoef, PvdA: In grote lijnen vindt de PvdA dit een mooi voorstel. Een slechte fundering is zeer zorgelijk voor huiseigenaren en het herstel vormt voor een huishouden een enorme kostenpost. Goed om als gemeente te ondersteunen bij de financiering hiervan. Toch is wel sprake van een flink verzoek voor budget. De andere fracties hebben belangrijke vragen gesteld. Ik wil er een aantal aanstippen, die ook ik belangrijk vind. Mevrouw Zwinkels vroeg: waarom niet aansluiten bij het Rotterdamse funderingsplan? Ik vind dat een heel mooie suggestie. De link maken met het funderingsonderzoek, dat plaats vindt rond de aanleg van de A16 onder de Rotte door, is daar samenwerking mogelijk? Dat is ook een goede suggestie. De heer Van Harn zegt wel heel duidelijk: voorkom dat je dan een causaal verband suggereert tussen de aanleg van die weg en de verzakking. Ik denk dat in de communicatie, mocht er samenwerking zijn, heel belangrijk is. Ik heb tot slot een eigen vraag. Op basis waarvan gaan we besluiten of we ook verder eventueel in Lansingerland gebieden zullen aanwijzen, die ook voor zo'n funderingsherstelplan in aanmerking komen? Wanneer is het een succes, deze pilot? Hoe definiëren we succes? Hoe meten we dat? Pas dan kun je natuurlijk verder gaan kijken wat er later, wat is later dan, hoe we het eventueel verder in Lansingerland gaan uitrollen? Ik hoor graag het antwoord van de wethouder.

De voorzitter: Er zijn de nodige vragen aan wethouder Van den Beukel. O.a. de aansluiting met fonds van Rotterdam, hoe zit het met precedent, hoe zit het als er straks andere vragen komen, de naam van het fonds hoorde ik naar voren komen, hoe zit het met de financiering, is het een bank, een lening en dan het tijdspad, misschien zou het na een half jaar naar de raad gebracht moeten worden. Zomaar een paar vragen en u zult ze zeker allemaal genoteerd hebben.

Beantwoording college

Wethouder Van den Beukel: Ik hoop dat ik te verstaan ben, ik ben gegarandeerd coronavrij en anders is het digitaal heel veilig, maar wel wat verkouden. Ik hoop dat ik desondanks verstaanbaar ben en volledig zal zijn met mijn beantwoording, dat is de intentie in elk geval. Allereerst dank voor de complimenten voor het voorstel. Ik hoor een aantal keer 'hamerstuk' vallen, maar los daarvan, de waardering neem ik graag in ontvangst, dat geleid ik door naar de bijdragers hieraan. Er is met stoom en kokend water

hieraan gewerkt. In een tijdpad: in februari hebben we een brief ontvangen van mevrouw Van Tilburg, een bewoonster van de Rottekade. Vervolgens is er in maart een motie vreemd aan de orde geweest, in mei hebben gesprekken plaats gevonden tussen enkele bewoners, mijzelf en ook collega Fortuyn vanwege zijn betrokkenheid bij de A16. In juni is de schriftelijke inventarisatie geweest om de omvang te snappen van de problematiek aan de Rottekade. Vervolgens in juli hebben we een collegebesluit genomen. Dus er is snel gewerkt in coronatijd en toch ook op een manier, die bijzonder is. U mag gerust weten dat we ons in de basis niet heel druk bezig houden met funderingen. We hebben in een debat gewisseld eerder: funderingen zijn in principe een private verantwoordelijkheid, we hebben hier geen uitgebreide capaciteit op normaal gesproken. We hebben het erbij gedaan omdat we de urgentie onderkennen, als college, van het probleem. Het is al herhaald, de bewoners luisteren mee en anders luisteren ze wel terug, want ze zijn hier zeer nauw bij betrokken. Het is natuurlijk buitengewoon zorgelijk als je in een woning woont, waar sprake is van urgente problematiek. Ik noem met name het woord urgent, want er zijn heel veel woningen met funderingsproblematiek, maar het wordt pas echt zorgelijk als er ook urgentie bij zit. Als je toch wat onzeker bent over hoe het er morgen voor zal staan of overmorgen en als scheuren zich verbreden en daar hebben we het hier over. Dus dank voor de complimenten en steun op hoofdlijnen. Toch ook de nodige vragen en die zal ik proberen na te lopen. Allereerst mevrouw Zwinkels, die inderdaad technische vragen stelde, dank voor uw alertheid, u heeft goed mee gerekend. U zult nog een aangepast raadsvoorstel ontvangen, waarin de bedragen zijn aangepast en waarin ook het woord 'later' zal zijn vervangen door de indicatie van tweede kwartaal 2022. Ik begrijp ook, dat het woord 'later' bij u een wat negatieve connotatie heeft. Zo is het niet bedoeld. Ik heb met het tijdspad aangegeven, dat er heel snel is gewerkt, waarbij we ook veel vraagtekens zelf hebben bij hoe we dingen het beste kunnen aanpakken, dus dat maakt dat het totale tijdspad toch nog met enige onzekerheid omgeven is. En daardoor is het wat minder precies dan we het normaal gesproken gewend zijn om te doen. We passen het aan in het raadsvoorstel en zullen u dat eerdaags doen toekomen. De kosten van aansluiting bij Rotterdam. Dat was ook één van de eerste vragen die ik had. Ik houd ervan om als gemeente efficiënt samen te werken. Soms is samenwerking ook lastig uit democratisch oogpunt, als je dingen samen doet in een gemeenschappelijke regeling ofzo, maar daar is hier geen sprake van. Dit gaat over gebruik maken van elkaars expertise en het ook voor inwoners misschien wel beter en gebruiksvriendelijker maken. Dus het is de intentie van mijzelf en van ons als college om samenwerking te zoeken waar dat leidt tot meerwaarde, maar het kostenplaatje daarvan hebben we nog niet in beeld. Dus of het de kosten zal reduceren is maar zeer de vraag. De gemeente Rotterdam maakt ook personele kosten voor het in stand houden van het loket. Ik zou niet bij voorbaat willen aannemen, dat dat een gunstig effect heeft op het prijskaartje, maar het is wel de inzet en het gesprek zal gevoerd worden met de gemeente Rotterdam en misschien andere gemeenten, die ook bezig zijn met deze thematiek. Ik kreeg recent berichten dat andere gemeenten in de regio aan de slag gaan met een pilot, dus die samenwerking kan ook meerdere vormen aannemen. De A16 kwam een paar keer ter sprake. Richting de heer Van Harn, die er ook iets over zei, wil ik er wat nuance in aanbrengen in het beeld dat de A16 geen oorzaak is. Ik wil het niet betwisten, maar ik wil het ook niet voetstoots voor waarheid aannemen. Uiteindelijk is het een kwestie die kan spelen tussen inwoners en Rijkswaterstaat, die soms zeggen: er is een causaal verband in hun beleving. Daar hebben zij rechtsmiddelen om dat vervolgens aanhangig te maken richting Rijkswaterstaat. Dat is ook de reden dat ik zei, dat collega Fortuyn een bepaalde betrokkenheid hierbij heeft, als de verantwoordelijk wethouder voor dat project. Dus als er sprake zou zijn van een causaal verband, dan hoort de rekening natuurlijk wel te komen bij de veroorzaker van de schade. Pas als daar geen sprake van is, dan moet de rekening ergens anders worden gelegd. Dat is verder een heel separaat traject. In die zin volgen wij dat niet, want inwoners kunnen er zelf hun eigen keus in maken. Op het moment dat wordt vast gesteld, los van de A16, dat er sprake is van urgente problematiek en een financieringsprobleem, dan is het fonds de oplossing die we aanbieden. Inderdaad, de heer Muis maakte daar een opmerking over: het gaat niet over kosten, het gaat er niet over dat het duur is, het gaat over een eventueel financieringsprobleem. Ik denk dat we hier toch redelijk consensus hebben over het feit dat we dit probleem niet helemaal naar de overheid moeten toetrekken, het zijn uiteindelijk particuliere woningen en in beginsel volgens de wet is het een particulier probleem, maar pas op het moment dat er een situatie ontstaat dat onze inwoners, Lansingerlanders, in een huis zitten dat ze niet kunnen verkopen, waar ze niet weg kunnen, omdat daar een urgent probleem onder zit en ze kunnen het zelf niet lenen bij de bank, ja, dan springen we in. Maar dat het op zich een dure aangelegenheid is, dat is in zichzelf geen reden om als gemeente een stap naar voren te doen, pas als banken nul op het rekest geven. Zo zit ook de regeling in elkaar bij het Fonds Duurzaam Funderingsherstel. Een ander vraagstuk ging over de geografische bereikbaarheid. Zijn er andere dijken, waar het ook kan spelen? Ja, dat is het geval. Ik heb in het raadsvoorstel een beschrijving opgenomen van het kenniscentrum, dat aanwijst dat er ook andere plekken zijn in Lansingerland waar sprake is van oude woningen op zeeklei. Dus er zijn een paar plekken, die kaarten staan online, u kunt ze ook zelf bekijken, er zijn een paar plekken waar dit zou kunnen spelen. We hebben geen of nauwelijks signalen dat het elders speelt in Lansingerland. Dat is waarom we hebben gekozen voor deze geografische afbakening, omdat hier inwoners met zorgen zich hebben gemeld. Maar als dit nou een succes is, ik kom

zo op de vraag wanneer het een succes is, maar als het een succes is, dan zou het zo kunnen zijn dat meer inwoners zich melden en dat we het willen verbreden naar ons totale grondgebied. Maar de reden om er nu een pilot van te maken is dat we eigenlijk niet willen wachten tot we hebben uitgeplozen hoeveel gebieden, hoeveel woningen, welk financieel risico et cetera voor we het probleem aan de Rottekade oppakken, want die is nu urgent. Maar het is zeer wel denkbaar, dat we inderdaad uiteindelijk zullen uitkomen op een fonds, dat niet meer zou heten Fonds Duurzaam Funderingsherstel Rottekade, maar dat zal heten Fonds Duurzaam Funderingsherstel Lansingerland. Maar in deze fase richten we ons daar wel op, dus daarom is ook voor deze naamgeving gekozen. Verder zijn er vragen gesteld over de hoogte van het bedrag van € 100.000. Dat is een inschatting. De inschatting is ook wat nader toegelicht. Het gaat over personele inzet, begeleiding, procesbegeleiding, een loket inrichten, dus de hele basale kosten die daarbij horen. En het is een inschatting. De heer Muis vroeg of ik over een half jaar u per brief informeer over de stand van zaken op dat moment over de gemaakte kosten en over de verwachte kosten, zodat u wel gewoon een vinger aan de pols kunt houden en niet achteraf verrast wordt met een onverwachte financiële claim. Dus die toezegging wil ik graag doen, om over een half jaar een brief te sturen met een update inclusief de financiële stand van zaken. Dan het woord 'bank spelen', de rolvastheid van ons als gemeente. Ik denk dat het een terecht punt is en ook een herkenbaar punt. In het raadsvoorstel staat er een kanttekening over opgenomen dat in beginsel puur gezien vanuit financieel oogpunt het aantrekkelijk was geweest om die leningen te verstrekken als gemeente, omdat wij heel goedkoop kunnen lenen, nul procent of zelfs negatieve percentages, maar daar hebben we niet voor gekozen. Ten eerste om pragmatische redenen, want dan moet je een bepaalde organisatie optuigen, die we eigenlijk niet willen optuigen, maar ook principieel zit er achter dat het inderdaad wat wezensvreemd is aan een organisatie als gemeente om leningen te gaan verstrekken. Dat is toch bijzonder om je als overheid op die markt te begeven. Dat lijkt niet goed te passen bij onze rolopvatting. Dus nee, we spelen geen bank. Het is wel zo dat we ons deze problematiek aantrekken en dat er gelukkig in den lande een (...) is ontstaan waarbij we aansluiting kunnen zoeken, maar we blijven het liefst fors op afstand, dat zijn gewoon deskundige financials, accountmanagers en meer van zulks, die dat daar organiseren. We hebben wel een controlefunctie natuurlijk en we monitoren dat, we zien daar op toe, maar we beleggen het echt bij de SVN om uiteindelijk de lening te verstrekken en om de rente en aflossing te innen et cetera. De einddatum van de pilot is naar gevraagd en ook naar het succes van de pilot. Een einddatum is nog moeilijk te noemen, vind ik, het gaat erom dat we deze geografische afbakening, deze postcodes beschouwen om noodzaak en behoefte aan deze leningen, deze geborgde leningen. Ik kan me voorstellen, dat het traject van vaststellen van die behoefte, vervolgens aanvragen en verstrekken, dat zal niet langer dan 1 of 2 jaar duren, op het moment dat het fonds namelijk operationeel is. Die adressen, die in die postcodes woonachtig zijn, die weten dat en dan zullen ze hun keuze maken, dan zullen ze zich melden. Dat kan een poosje duren, dat kan een jaar duren, maar veel langer dan 2 jaar lijkt het mij niet te kunnen duren. Maar omdat we echt nog aan de voorfase zitten en we nu het raadsvoorstel sturen zonder het exact uitgewerkte projectplan van maand tot maand is omdat we tempo willen maken en dat we aan u een beslisvraag voorleggen, kan ik nu de einddatum nog niet hard noemen, maar ik heb wel een indicatie gegeven. In de brief, die ik al heb toegezegd, kunnen we daar ook nadere duiding aan geven. Dan het succes van de pilot: wanneer is het nou een succes? Mevrouw Verhoef stelde die vraag en ik denk dat het een heel passende vraag is, bestuurskundig juist om die vraag te stellen. Hoe definieer je succes, waar evalueer je op? Dus in die zin een heel logische en goede vraag. Toch ook daar hebben we geen heel afgewogen kader willen opmaken vanwege het tempo. Ik denk dat we aanvoelen wat succes hier is. Ik wil er ook mijn eigen kleuring aan geven. Wat mij betreft is succes van het fonds dat het gebruikt wordt. We hebben een latente behoefte geconstateerd in de voorfase, in het onderzoek. Er is geconstateerd dat er mensen zijn, die zeggen: ik heb een probleem en ik kan het zelf niet financieren. Dus we hebben de hypothese, dat het in een behoefte voorziet en dus succes zou zijn, dat die behoefte altijd werkelijk accommodeert. En of het dan 1, 2, 3, 4 of 5 leningen zijn, dat is uiteindelijk een beetje aan u. Elke inwoner is mij even lief, is ons bestuur even lief, uiteindelijk zijn het kleine aantallen, laten we daar wel heel realistisch in zijn. U heeft in de stukken gelezen, dat het om om en nabij de 11 adressen gaat op dit moment, dus het zijn kleine aantallen, maar als een aantal echt geholpen wordt uit een heel benarde situatie, dan zou het een succes kunnen heten. Dat wil ik op dit moment erover zeggen. Ik kijk even op mijn briefje of ik belangrijke zaken heb gemist, ik denk ongetwijfeld. Nog één punt zie ik hier staan, dat gaat over de relatie met Rijkswaterstaat. Ik heb er iets over gezegd, dat het in principe echt twee separate sporen zijn, dat dat zuiver is. En tegelijkertijd: er is natuurlijk voortdurend afstemming met Rijkswaterstaat. Er is veel bestuurlijk overleg, er is bijna dagelijks ambtelijk overleg en dit thema komt ook ter sprake. In het debat eerder hebben we ook gewisseld, dat de funderingsonderzoeken in veel gevallen ook zijn betaald door Rijkswaterstaat. Alleen al om die reden ligt er echt een relatie. Maar nogmaals, het fonds is echt een fonds van ons. Als er een causaal verband zou zijn tussen het probleem en de weg, dan is dat iets tussen inwoner en Rijkswaterstaat. Het is dan niet handig als wij daar tussen gaan zitten. Tot zover voor de eerste termijn. Dank u wel.

Tweede termijn

Mevrouw Zwinkels, L3B: Dank, wethouder, voor het beantwoorden van de vragen. Duidelijk. Ik neem aan, dat wij het aangepaste raadsvoorstel in ons bezit hebben voor de raadsvergadering. Dan kan ik ook onze voorzitter gerust stellen, als dat zo is wordt het ook voor L3B gewoon een hamerstuk. Een klein vraagje, eigenlijk geen vraagje: ik neem aan dat wij in de brief, die over een half jaar komt, ook op de hoogte worden gehouden van eventuele samenwerking of met Rotterdam of misschien met andere gemeenten. Ik zie de wethouder al knikken, dus ik geloof dat dat ook goed komt. Dan heb ik verder geen vragen meer. Ik heb wel een kleine opmerking naar het CDA: dit is gewoon de naar Fonds Duurzaam Funderingsherstel en de pilot Rottekade. Het is eigenlijk het fonds en de pilot apart, ik denk niet dat we de naam moeten veranderen. Het is gewoon zoals het is. Dank u.

De heer Van As, VVD: Ook dank voor de beantwoording door de wethouder. Ik zal ingaan op de resterende vragen en opmerkingen die ik heb. Wat betreft de precedent, de uitstraling naar andere gebieden. Ik wil wel stellen, het is hier een pilot en wat ons betreft is het niet perse de bedoeling om dat over de hele gemeente al uit te rollen. Laten we zeker eerst de uitkomsten van die pilot over een half jaar, hoor ik al in de toezegging, afwachten. Een mooi voorstel van de heer Muis natuurlijk. Ik hoor in de beantwoording dat het ook elders kan spelen op een aantal plekken, maar dat er geen of nauwelijks signalen zijn. Voor de Rottekade hebben zich mensen al gemeld, maar ik sluit niet uit dat dat op andere plekken ook kan zijn, dat moet haast wel in dit moerassige, drassige gebied, waar wij wonen. Ik hoor dus de wethouder in de beantwoording zeggen: de plekken zijn inzichtelijk, maar het kostenplaatje is daarvan nog niet inzichtelijk. Dat vind ik jammer. We zouden dan nu ja zeggen tegen dit voorstel al, maar we kunnen er straks niet zomaar bij blijven dat inwoners op andere plekken er geen gebruik van kunnen maken. Dus ik wil eigenlijk wel iets meer weten: wat zou het potentieel kunnen gaan kosten? Voordat wij volmondig ja zouden kunnen zeggen tegen dit plaatje. Een open eind, zo voelt het een beetje aan, omdat het kostenplaatje niet inzichtelijk. Wat betreft die ambtelijke ondersteuning: de overweging kan ik goed volgen van de wethouder. Aansluiting bij het loket zou mooi kunnen zijn, het kan ook wat bezwaren opwerpen met de samenwerking, maar ook daar hoor ik dat het kostenplaatje nog niet duidelijk is. Dat maakt wel dat is bezwaar heb om nu zondermeer ja te zeggen. We hebben het hier over € 100.000. Daar kunnen we ook andere leuke dingen voor doen, zo bekijk ik het natuurlijk ook. We kunnen allemaal wel dingen bedenken. De wethouder zegt toe dat hij bij de evaluatie op de financiën terug komt, wij zeggen nu ja of nee tegen het opgenomen bedrag en geven volgens mij nu al dan niet de ruimte, dus ik ben er nog niet van overtuigd dat alle kosten nodig zijn, met name die ambtelijke ondersteuning. Ik maak me zorgen om het uitstralingseffect en wat dat potentieel kan betekenen. Het is een mooi voorstel, ik ben nu wat kritisch, maar het is wel een mooi voorstel, een mooi project, maar financieel hebben we best wat op te merken. Voor ons is het vooralsnog geen hamerstuk en ik zou het heel graag vooralsnog willen agenderen als een besprekstuk voor de raad. Dank u wel.

De heer Van Harn, CDA: Dank aan de wethouder voor zijn uitgebreide toelichting. Ja, de wethouder had toch een vraagteken bij het punt, dat ik had gemaakt over dat de verzakkingen niet direct een relatie zouden hebben met de nieuwe weg door het Hoge en Lage Bergse Bos. Maar ik heb niets anders gedaan dan aangeven wat de projectdirecteur van de Groene Boog ons heeft verteld tijdens het bezoek aan het project. Hij heeft op vragen geantwoord dat er geen woningen zijn verzakt als gevolg van de nieuw te bouwen weg. Meer dan dat heb ik niet gezegd en heb ik ook niet gehoord. Maar u had daar nog een vraagteken bij. Ik gaf ook al aan, dat ik wat moeite had met de naamgeving. U nam het zelfs op een gegeven moment al over: mocht het project zich uitrollen, dan is die naam van de Rottekade zeker niet meer van toepassing en dan kan bijvoorbeeld het fonds ook de naam Lansingerland mee krijgen. Dat ook nog als antwoord aan mevrouw Zwinkels, die hier een opmerking richting mij over maakte. Het is al aangegeven, de studie zegt ook: er zijn meerdere plekken waar mogelijk problemen kunnen spelen. Het zou dus kunnen zijn, dat de pilot een keer uitgerold gaat worden, maar dan is het wel heel belangrijk, dat u zelf ook zegt dat we een update krijgen en dat we weten wat het mogelijke uitrollen financieel eventueel zou kunnen inhouden. Mevrouw Zwinkels: Even terug komend op die naamgeving. Het Fonds Duurzaam Funderingsherstel is een landelijk fonds en zal dus nooit zomaar Lansingerland heten. Dan wordt het weer een soort pilot voor heel Lansingerland of je krijgt het gespecialiseerd voor Lansingerland. Dat wilde ik nog even recht trekken. De heer Van Harn: Daar wil ik nog wel even op reageren. De beeldvorming zou toch zo kunnen zijn, zeker omdat we zo'n groot project dwars door onze gemeente hebben, dat die koppeling heel snel gemaakt zou worden. Meneer Van As gaf het ook al aan en ik voel wel met hem mee, dat het toch nog wat onduidelijk is wat ons als kosten te wachten staat. Daarom heb ik toch nog een voorbehoud en is het voor mij nog niet een hamerstuk.

De heer Jumelet, WIJ: Misschien iets toe te voegen. Volgens mij hebben we het hier over een pilot en de pilot heeft de eigenschap, dat je dat evalueert en dan bekijkt of je dat wellicht breder in gaat voeren. Zoals ik in mijn eerste bijdrage n.a.v. de vragen van de heer Van As al aangaf, is dat het wellicht breder

inzetten in Lansingerland hoofdstuk 2 is in dat verhaal. Wat mij betreft beginnen we gewoon bij het begin. En de eerste stap, zoals het nu wordt aangegeven als antwoord op de motie, die deze raad heeft aangenomen rondom de Rottekade, laten wij ons daartoe beperken. Dat in de naam Rottekade staat lijkt me overigens terecht, want het is een pilot voor dat gebiedje, voor een deel van dat gebied. Je kan hele grote vergezichten hebben, maar uiteindelijk is het een pilotproject en we hebben straks nog de mogelijkheid bij een evaluatie of we dit door gaan zetten ja of nee. Anderzijds is er nood bij een aantal bewoners van onze gemeente. Op het moment dat we als gemeente daar iets in kunnen betekenen, dan moeten we dat zeker doen, want het gaat wel over iets heel fundamenteels en dat is wonen en wonen is een grondrecht wat mij betreft. Als we daar iets in moeten betekenen als gemeente op deze wijze dan zeggen wij als WIJ daar graag volmondig ja op. Dank u wel.

De heer Hofman, CU: Wat ons betreft geen nadere vragen of opmerkingen in de tweede termijn. Voor ons is het nog steeds een hamerstuk.

De heer Muis, D66: Ik kan ook kort zijn. Dank aan de wethouder voor de uitgebreide beantwoording ondanks een verkoudheid. Ook dank voor de toezegging als reactie op ons voorstel. Ik ben overigens wel benieuwd naar waar VVD en CDA nog mee zullen komen, maar wat ons betreft kan het een hamerstuk zijn. Dank u wel.

De heer Duk, GL: U kent ons als een kritische partij, op de A16 zeer kritisch zelfs. Ondanks dat had ik de link absoluut niet gelegd met deze weg wat betreft de benaming. Dat gezegd hebbende, ik had het al een hamerstuk genoemd, dat blijft het voor ons. Volgens ons zijn de financiële risico's zeer klein, dus dat kan het blijven. Tot ziens. Oh nee, niet tot ziens. Dank u wel. De heer Van As: Ik hoor de heer Duk zeggen, dat hij inschat dat de risico's erg klein zijn. Ik ben benieuwd of de heer Duk dan meer informatie heeft dan de wethouder, die aangeeft dat hij het kostenplaatje voor alles nog niet helder heeft. De heer Duk: Het gaat hier over een lening. Leningen worden over het algemeen redelijk goed terug betaald in Nederland. In zoverre verwachten wij dat uiteindelijk de kosten zeer klein zullen zijn, maar inderdaad, de precieze hoeveelheid aan leningen weten we niet, maar daarmee verwachten we nog steeds wel dat ze terugbetaald gaan worden.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ik wil de wethouder bedanken voor de duidelijke beantwoording van de vragen. Voor mijn fractie is het op basis van de beantwoording in principe een hamerstuk. Aan de fracties VVD en CDA, die in mijn ogen bang zijn dat het mogelijk, hoe moet ik het zeggen, een precedentwerking zou kunnen hebben of dat de mogelijkheid bestaat dat het toch op grotere schaal uitgerold zou moeten worden: misschien helpt het als toch nog in het stuk, maar dan moet het geamendeerd worden, een passage komt: dit is een pilot, pas nadat geëvalueerd is wordt besloten of dit op grotere schaal moet plaats vinden en dan moet eerst duidelijk worden op basis waarvan dat besloten wordt. Daar gingen ook mijn vragen over: hoe evalueer je nou of het een succes is en of je het eventueel groter zou willen maken? Daarom vroeg ik daarnaar en dat vroeg meneer Jumelet volgens mij ook, dus ik denk dat het wel kan helpen voor de fracties, die twijfelen om er iets mee te doen en daar de stapsgewijze aanpak duidelijk in te verwerken. Mevrouw Zwinkels: Als reactie op mevrouw Verhoef: het is een pilot. En die pilot wordt op een zeker moment geëvalueerd en besluiten wij dat die sluit. Als we dan meer willen, zal het waarschijnlijk eerst naar de raad moeten komen om toestemming voor de eventuele kosten. Dan zijn we zelf aan zet om daar wel of niet mee verder te gaan. Mevrouw Verhoef: Dank u wel, mevrouw Zwinkels, volgens mij vat u precies samen wat ik wilde zeggen. Wat u zegt en wat ik zeg en wat de wethouder waarschijnlijk ook bedoelt, maar als de fracties die nu nog twijfelen dat liever zwart op wit zien, dan zullen ze het mogelijk op die manier kunnen amenderen als dat nodig mocht zijn. Dank u wel, ik heb niets toe te voegen.

De voorzitter: Ik heb begrepen, dat er een toezegging is gedaan in de vorm van een brief. En nog een reactie op een paar items.

Wethouder Van den Beukel: Wat heerlijk, het laatste woord te hebben. Dank u wel daarvoor. Een paar vragen inderdaad nog. Ik begin even met de naamgeving. Voor de helderheid: landelijk heet het fonds Fonds Duurzaam Funderingsherstel, FDF. Ook wel bekend als Farmers Defence Force, maar daar gaat het niet over. Lokaal heeft het project de naam Rottekade. Dan hebben we dat even helder voor zover dat nog niet helder was. Dan toch wat zorgen bij CDA en VVD over de kosten. Ik begrijp die zorgen en ik vind het goed, dat u die vragen stelt, want uiteindelijk is het gemeenschapsgeld, waar we hier over spreken en we moeten daar zuinig en verantwoord mee omgaan. Er zal geen cent worden uitgegeven aan ambtelijke capaciteit die niet het doel dient. Dus als wij met minder toe kunnen dan € 100.000 dan gaat er minder geld naar toe en dan blijft het keurig over in de algemene middelen. Maar uiteindelijk hebben we wel hier werk te verrichten en de ervaring leert nu eenmaal van andere gemeenten, dat het toch redelijk arbeidsintensief is, met een ambtelijke cao heeft dat gewoon een kostenplaatje. Daarom hebben

we niet bij voorbaat te zuinig willen inzetten, maar we hebben geprobeerd een reële inschatting te maken. Maar nogmaals, er zal zuinig mee omgesprongen worden en alleen maar gericht op het doel, namelijk duurzaam funderingsherstel. De heer Van As: Even een heel concrete vraag n.a.v. uw beantwoording nu. Is het dan ook zo als het loket wordt opgezet, zoals dat nu voorzien is in het pilotproject, zal dat dan ook een loket zijn dat als het succesvol blijkt en we gaan het uitrollen, dat blijkt nodig misschien straks, dat dat loket er staat voor dan, dat we dat echt hebben opgezet? Hoe ziet u dat? Wethouder Van den Beukel: Een heldere vragen. Dan wil ik verwijzen naar blz.5 van het raadsvoorstel. Daar hebben we in beschreven of proberen duidelijk te maken dat nog niet geheel helder is in hoeverre het nou structurele uitgaven zouden moeten zijn. Welk deel betreft opstartkosten? Wel deel hiervan zou nou langjarig nodig zijn? De leningen hebben een looptijd van normaal gesproken 30 jaar. Als we bij wijze van spreken na een paar jaar het een succes kunnen noemen en verder alle administratie over kunnen doen aan SVN hebben we dus geen structurele lasten meer. Dan hebben we alleen maar opstartkosten gehad. Dat is nog niet geheel helder. Deels zullen we het snel, de komende maanden, helder krijgen, ook als we weten hoe we het inrichten en dan weten we preciezer wat nou de langjarige kosten zijn en wat eventueel de incidentele kosten zijn. Belangrijk om hierbij te vermelden is dat we geen risico lopen op de leensom. Het risico gaat slechts over de rentederving. Dat is ook het goede aan de SVN. Als we zelf de leningen zouden verstrekken vanuit de gemeente, zouden we ook een risico gaan lopen op de hoofdsom, maar dat is in deze constructie niet het geval. Ik hoop, dat ik hiermee de vraag van de heer Van As beantwoord heb. Ik wil doorgaan op het financiële plaatje, want er is ook aandacht gevraagd voor het risico op de precedentwerking. Mevrouw Verhoef heeft een suggestie op dat vlak gedaan. Toch probeer ik u daar gerust te stellen en verwijs ik naar punt 3 van het raadsvoorstel, waarin we het eigenlijk wel vrij hard hebben neergezet. Hard in de zin van: het zijn echt alleen maar adressen binnen deze postcodegebieden, die mee doen: 2661 JW en 2661 JX. Daar buiten kom je dus niet in aanmerking voor dit project. Dat is hard, want je zult maar net aan de andere kant ervan wonen. Toch hebben we een goede inschatting gemaakt dat het passend is, omdat alle adressen die enigszins bekend zijn en zich gemeld hebben echt ruim hier binnen vallen. Dus er is geen risico op dit moment binnen het project, binnen de contouren van uw raadsvoorstel, van uw raadsbesluit mogelijk, dat mensen uit andere delen van Lansingerland zich hierbij melden. Dat er vervolgens wel een politieke druk zou kunnen ontstaan om de reikwijdte uit breiden, ja, dat is vers 2. Dat is geen financieel risico, dat is hoogstens een politiek risico, dat zich nadien, na het besluit van uw raad, financieel zou kunnen vertalen. Binnen het postcodegebied voor alle helderheid hebben we dus de relevante adressen, denk wij, aangeschreven. Dezelfde lijst van adressen die ook Rijkswaterstaat gebruikt, om in relatie van het project, het zijn er 34. In totaal zijn er in het hele postcodegebied, die 2 gebieden, slechts 56 panden. Dus je hebt het niet over honderden panden, die zich plotseling zouden kunnen melden en die dan ook vervolgens een claim zouden kunnen doen op dat fonds. Ik denk echt dat het financiële risico hiermee goed is ingeperkt en goed overzienbaar is. De heer Van As: De vraag is al gesteld. Ik wilde net kort een interruptie, maar dan maak ik van deze gelegenheid gebruik. Ik vind de transparantie, die de wethouder hier laat zien, fijn. Ook het comfort dat hij geeft. Met deze beantwoording in de tweede termijn kan ik al meer alles in perspectief plaatsen. Het is echt een goede en belangrijke pilot. Goed dat we dat doen. Ik houd het punt nog heel even aan, maar sluit vooralsnog niet helemaal uit, dat het toch een hamerstuk zou kunnen worden. Wethouder Van den Beukel: Ik heb nog één punt staan, dat gaat over mijn gedachtewisseling met de heer Van Harn. Wat ik slechts heb willen aangeven is, dat we daar als gemeente daar geen stelling in willen betrekken. Dus ik snap de uitspraak van de projectdirecteur Rijkswaterstaat A16, ik wil hem niet bestrijden, maar we hebben daar als gemeente geen opinie over, over een eventuele causaliteit. Daar zouden we geen rol in willen hebben. Dus n.a.v. uw inbreng is dat slechts mijn reactie. Ik wil geen twijfel zaaien, ik wil alleen de rollen zuiver houden. Volgens mij tot zover in de tweede termijn.

De voorzitter: Dank u wel. Het e.e.a. gehoord hebbend hoorde ik van VVD en CDA dat het geen hamerstuk is. Dat kan natuurlijk altijd nog veranderen, maar voorlopig is het een bespreekpunt voor de eerstvolgende raadsvergadering.

6.d Verordening op het beheer en het gebruik van de gemeentelijke begraafplaatsen Lansingerland

De voorzitter: Ik heb begrepen: om tot een stroomlijning te komen, aangezien er nog een paar verschillen zijn tussen de 3 gemeenten.

Mevrouw Zwinkels, L3B: Fijn, dat het eindelijk over alle drie de kernen gelijk getrokken is, want het is natuurlijk een beetje scheef en raar als je op de ene plek veel meer moet betalen dan op de andere plek. Ik heb nog gepoogd om bij een buurgemeente te kijken. Dat valt niet mee, omdat heel veel begraafplaatsen daar in handen van verzekeraars zijn, die daar dan hun klanten begraven. Zij hebben allemaal een beetje verschillende manier van prijzen. Maar in het kort: blij dat het gelijk getrokken is en voor L3B is het een hamerstuk.

De heer Van As, VVD: Een prima voorstel en goed dat de verordeningen gelijk worden getrokken over alle 3 onze mooie dorpen. Een hamerstuk wat ons betreft.

De heer Van der Stelt, CDA: Ik kan het ook kort houden. Fijn dat dit eindelijk gebeurt. Het lijkt het laatste staartje van de fusie, die al een hele lange tijd achter ons ligt. Dus uitstekend. Ik sluit aan bij vorige sprekers: wat ons betreft is het een hamerstuk.

De heer Jumelet, WIJ: Wat ons betreft is het een hamerstuk. Dank u wel.

De heer Hofman, CU: Ik ga weinig origineel zijn in dit verhaal. Ook wat ons betreft goed dat de tarieven nu gelijk getrokken worden en het is een hamerstuk voor ons.

De heer Muis, D66: Ik wil het tempo niet verstoren, maar ik had toch iets meer woorden hiervoor in gedachten. Je weet nooit hoe het loopt. Het is natuurlijk prima om te proberen de regels en de kosten gelijk te maken voor alle inwoners uit de verschillende kernen. Uit de toelichting blijkt, dat er toch bepaalde verschillen blijven of dat er nieuwe ontstaan. Ik zou het ook niet heel onlogisch vinden, dat je andere tarieven hanteert, want het zijn ook niet precies dezelfde producten die je krijgt. In de nieuwe situatie heb je het bij een particulier graf in Berkel beter dan in Bleiswijk of in Bergschenhoek. Je betaalt hetzelfde, maar je hebt de mogelijkheid om er later nog een derde persoon bij te zetten. Het is toch een ander soort product dat je krijgt. We hebben er overigens verder geen moeite mee. Wat misschien wel gevoelig zou kunnen liggen is de maatvoering van de gedenktekens. Dat is iets om heel zorgvuldig en vroegtijdig, zo tijdig mogelijk als dat kan, te communiceren naar nabestaanden, omdat die daar misschien wel heel andere opvattingen en wensen over kunnen hebben. Met deze regels wordt het erg ingekaderd, wat wel en niet mag en het is juist iets heel persoonlijks, waar je toch nog wel ruimte wil. Zorg ervoor dat dat heel helder is. Nu is misschien wel bij iedereen bekend, dat wij niet de goedkoopste gemeente zijn om je te laten begraven. Wij staan zelfs in de top 5 van duurste gemeenten in Nederland. Ik vroeg me af: hoe verhoudt zich dat nou, die kosten, tot het feit dat de tarieven die al heel hoog zijn nog steeds niet kostendekkend zijn? Waar zit dat nou in? Zou je dan eigenlijk niet juist meer variatie en opties aan moeten bieden om te proberen daar nog iets van goed te maken, van die hogere kosten die wij kennelijk hebben in Lansingerland? Dat was het.

De heer Duk, GL: Ook ik wil er wat langer bij stil staan, want het is toch één van de hoogste kosten die inwoners bij onze gemeente kunnen hebben. Deze maand een jaar geleden kreeg ik helaas te maken met de gemeentelijke begraafplaats, toen ik mijn vrouw haar laatste rustplaats moest geven. De begrafenisondernemer wist te vertellen, dat begraven in Bleiswijk duurder was dan in omliggende gemeenten. Voor nabestaanden is het van groot belang, dat een overledene in de buurt kan worden begraven en juist dan is het laatste waar je aan wilt denken de kosten van zo'n rustplaats. Daarom mijn 2 vragen aan de wethouder. Hoe verhouden de kosten van het begraven zich met de omliggende gemeenten? Oftewel, klopt de uitspraak dat wij in de top 5 op landelijk gebied staan? Waar zijn deze kosten op gebaseerd? Ik kreeg bij het voorbereiden van dit punt nog 2 aandachtspunten mee uit de markt. Het onderhoud op de begraafplaats is mooi, maar lijkt in de afgelopen jaren net iets minder goed te verlopen. En er is de behoefte om op een later tijdstip op de zaterdagen te begraven. Herkent de wethouder deze signalen? Hoe kijkt hij daar naar? Het voorliggende stuk ziet er gedegen uit. De wens om in alle kernen dezelfde kosten en mogelijkheden te creëren is wat GL betreft een zeer terechte. Wat dat betreft nog één vraag: is het mogelijk om ook in de andere kernen graven te creëren voor 3 personen? Dank u wel.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Het is voor mijn fractie in principe een hamerstuk, maar ik vind wel dat de heren Muis en Duk een aantal belangrijke vragen hebben gesteld, die maar laten zien hoe belangrijk het is om iemand een goede laatste rustplaats te geven, dat er heel veel verschillende voorkeuren bestaan, omdat mensen daarin verschillen. In het verlengde daarvan kan ik het me ook voorstellen, dat als je daar veranderingen in gaat aanbrengen, wat nu toch plaats gaat vinden, de ene begraafplaats wordt iets duurder of goedkoper of groter of kleiner, dat dat toch veel vragen gaat oproepen. Mijn vraag is: de beheerder van de begraafplaats gaat daarmee te maken krijgen, lijkt mij, of de begrafenisondernemers, zijn zij duidelijk meegenomen in dit voorstel? Verder in principe een hamerstuk. Dank u wel.

De voorzitter: Ik hoorde vragen over gedenktekens, communicatie naar nabestaanden, hoe zit het met de kostenverhoudingen met andere gemeenten, waar is het op gebaseerd en een vraag over begraven van meer dan 2 personen, bijvoorbeeld 3 personen en de laatste vraag is ook niet onbelangrijk, zijn de begrafenisondernemers op de hoogte van dit gebeuren.

Beantwoording college

Wethouder Fortuyn: Ik ben iets minder verkouden dan mijn collega. Ik ben in ieder geval blij dat de gehele commissie tevreden is over het feit, dat wij hier aandacht aan besteden en dat we met elkaar zoeken naar een harmonisering van onze tarieven en de rechtsgelijkheid tussen de 3 kernen. Dan kom ik meteen uit op de vraag van de heer Muis: tegelijkertijd lever je een ander product. Ja, dat is nou precies het probleem. Bij Berkel is de begraafplaats anders ingericht en ook op hoogte gebracht, zeg ik maar gemakshalve voor een leek, op een terp. Ooit in Berkel was dat zo bedacht. Terwijl het in Bleiswijk en in Bergschenhoek niet op een terp geplaatst is. Het staat ook in de stukken, je kan er wel 3 gaan begraven, maar de waterhuishouding is daar niet toereikend toe. Dat kan je oplossen door er ook een terp te gaan creëren, maar wat doe je dan met de bestaande graven? Het wordt niet heel erg praktisch. Dus ja, een ander product, een andere locatie en dat krijg je met fusies, je kan niet alles gelijk trekken. Ten aanzien van de gedenktekens: ja, natuurlijk moeten we daar het goede gesprek over hebben, maar waar we wel voor willen waken is dat er een verrommeling ontstaat in de omgeving, hoe persoonlijk dan ook, dat er wel onderhoud gepleegd kan worden en de mensen ook een eigen moment kunnen kiezen om daar hun geliefde te herdenken of in ieder geval een stiltemoment de overledenen, die aldaar begraven zijn, op passende wijze te kunnen eren. Dus we staan er zeker bij om, maar we willen wel voorkomen dat daar een verrommeling plaats vindt. Ten aanzien van de tarifiering: laten we daar scherp in zijn. Wij passen een tarifiering toe, die redelijk in balans ligt met andere en omgeving, maar het is uiteraard ook aan de uitvaartondernemer om de totale begrafenis te regelen. Daarmee wil ik niet expliciet aangeven, dat er verschillen onderling zijn, maar wij doen in feite all-in tarief. Het all-in tarief heeft te maken met de periode, er zitten onderhoudskosten in, er zit grondhuur in en na een X-aantal jaar zijn daar varianten in, loopt het af en kan het zijn dat het graf opgeven wordt of dat het graf langdurig in 'eigendom' blijft. Het is altijd lastig om daar een eenduidige situatie te creëren. Ten aanzien van het onderhoud: eerlijk gezegd herken ik me daar niet in. Wij hebben daar al jaar en dag dezelfde medewerker, medewerkers lopen, die met zeer veel piëteit dit gebied onderhouden. Het verrast mij, dat het signaal er is, dat het onderhoud aan het teruglopen is. Wij hebben die inzet niet gepleegd en ik zal er intern aandacht voor vragen. Ik ken de werknemer goed, ik weet dat hij er zeer zorgvuldig mee om gaat. Dan even over de zaterdag, later begraven. Natuurlijk is dat een afspraak tussen de beheerder, ik weet niet hoe strak de regie van ons is, die vraag overvalt me in deze. Ik weet niet dat de beheerder zegt: na drieën of tweeën of enen zaterdag wordt er niet meer begraven en that's it. Maar het lijkt me ook een zaak tussen de ondernemer en de beheer van: joh, er is behoefte om ook later op de zaterdag te begraven. Dat zou ik toch ook een beetje aan de markt willen overlaten. Mocht die vraag komen, dan kunnen we daar uiteraard naar kijken of die mogelijkheid er is. Een beetje vraag en aanbod in balans brengen met elkaar. Het kan niet zo zijn, dat het dan voor hetzelfde tarief gaat. Op maandag trouwen is gratis en op vrijdag betaal je de hoofdprijs, zo simpel is dat. In die zin denk ik dat we daar heel evenwichtig mee omgaan. Ik zou zeggen: ik ben blij dat we nu een geharmoniseerde verordening hebben, dat er ruimte is om ook keuzes te maken en dat we op deze manier een stap verder zijn. Zoals meneer Van der Stelt al aangaf: misschien wel één van de laatste staartjes of restantjes, die nog recht getrokken moeten worden vanuit de fusie. Hier wilde ik het bij laten.

Tweede termijn

Mevrouw Zwinkels, L3B: Nee, dank u wel.

De heer Van As, VVD: Nee, dank u.

De voorzitter: Ik zie de heer Van der Stelt schudden.

De heer Jumelet, WIJ: Ik schudde mijn hoofd.

De heer Hofman, CU: Ook geen verder commentaar.

De heer Muis, D66: Ook heel kort, hoor. Ik vind het prima of wij vinden het prima. Het is een hamerstuk. Ik wilde gewoon mogelijke zorgen naar voren brengen, vooral m.b.t. die gedenktekens. Het is natuurlijk prima om die prijzen te harmoniseren, maar begraven, veel persoonlijker dan dat wordt het niet. Als je het dan hebt over waken voor verrommeling, dan denk ik: verrommeling heeft ook met smaak te maken. Ik snap technisch dat je onderhoud moet kunnen uitvoeren, maar ik wil er echt voor waken dat we mensen beperken in hun persoonlijke wensen om gedenktekens zo vorm te geven, dat dat gewoon nog steeds kan blijven plaats vinden. Dat was meer mijn punt, om daar oog voor te hebben en niet te denken: wat is het makkelijkst om te onderhouden en dan harmoniseren we het op die manier. Houd daar rekening mee, dat was eigenlijk mijn belangrijkste opmerking. Dank u wel.

De heer Duk, GL: Dank aan de wethouder voor de beantwoording. Ik moet zeggen, ik vind ook dat het onderhoud erg mooi is. Alleen, ik kreeg vanuit de uitvaardonderneming te horen dat er wat zorgen waren de afgelopen periode. Ik weet niet hoe dat kan. Ik vond het in ieder geval de moeite waard om het even te delen. Ook over de sluiting op de zaterdagen. Ik ben blij dat de wethouder zegt, dat er mogelijkheid tot overleg over is. Voor ons is het ook een hamerstuk.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ik heb geen verdere vragen. Hamerstuk.

Wethouder Fortuyn: Ik ben blij met de kritische vragen, we hebben de opmerkingen mee genomen, we houden het in de gaten. Het is prima dat het een hamerstuk is, ik ben blij met het besluit.

De voorzitter: Waar u dan nog op gaat letten via de ambtenaren, dan wel, het is voor de volgende raadsvergadering een hamerstuk.

7a. Actualiteiten uit het college

De voorzitter: We hebben een aantal overzichten gehad. Zijn daar vragen over? Ik noem ze maar bij naam: actualiteitenoverzicht juli 2021. Is er iemand die daar een vraag over heeft?

De heer Muis, D66: Ik had een vraag over de voortgangsrapportage, die komt zo.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ik heb een vraag m.b.t. de voortgangsrapportage. Waarom er geen voortgang is m.b.t. windenergie. Het staat niet bij de voortgangsrapportage.

De voorzitter: Rapportage financiële instrumenten, klimaatadaptief, een heel groot verhaal. Wie daar over een toelichtende vraag? Ik zie niets binnen komen. U heeft allemaal de gelegenheid gehad om het te lezen. Dan het derde item: voortgangsrapportage commissie ruimte september.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Is er een update te geven over windenergie of windmolens, waar een onderzoek naar liep? Hebben de wethouders berichten gekregen van bewoners uit Bergschenhoek (...) geluidsschermen (...) aan hun kant, aan de Bergschenhoekse kant, zijn daar klachten geweest van inwoners voor zover (...). Dank.

De heer Muis, D66: Ik wil in elk geval eerst even mijn waardering uitspreken voor het organiseren van het projectbezoek aan de expo en de rondleiding. Op basis daarvan heb ik eigenlijk een vraag, eigenlijk aan de commissie. Wij zouden graag ook een gemeentelijk inhoudelijke sessie hebben over niet de te techniek, over het project dat we allemaal hebben kunnen aanschouwen, maar juist over afspraken, toezeggingen en moties, die we eerder hebben gesteld met elkaar en hoe daar aan wordt voldaan, zoals compensatie en herplant van bomen, de motie saldo nul, toepassing van stil asfalt, participatie et cetera. De vraag is of we daar als commissie ook een sessie over zouden kunnen krijgen of dat die behoefte er is bij de andere commissieleden.

Wethouder Van den Beukel: Geluidsschermen zijn voor mijn collega en wind is voor mij. Windenergie: we zitten daar nog midden in het onderzoekstraject. Dat traject is namelijk breder dan alleen het onderzoeksrapport en het vraagt overleg met diverse belanghebbende partijen, met name de inspectie leefomgeving en transport, die toeziet op allerlei soorten van hoogtebeperkingen. En ook met de provincie die allerlei vormen van beleid heeft o.a. het vlak van het groene hart en de verenigbaarheid of de onverenigbaarheid daarvan met windturbines. Die gesprekken lopen nog volop. Zodra we echt inhoudelijke voortgang te melden hebben naar u, dan kom ik daar uiteraard op terug, vanzelfsprekend.

De heer Duk, GL: Ik heb daar een aanvullende vraag op. Wordt er door de gemeente alleen gezocht naar groepsgewijze windmolens of zijn ook solitaire locaties in bijvoorbeeld het glastuingebied een mogelijkheid voor onderzoek? Wethouder Van den Beukel: Een begrijpelijke maar lastige vraag. We onderzoeken eigenlijk beide varianten solitair en in reeksen. We weten dat met name de provincie maar ook allerlei soorten van landschapsadviseurs zeggen: doe lijnopstellingen. Tegelijkertijd is een lijn opstelling ook buitengewoon lastig in ons volgebouwde stukje Randstad. Dus we kijken echt naar beide varianten, maar we weten wel, allebei hebben ze grote voordelen en grote nadelen, dus het is echt een bar lastig traject.

Wethouder Fortuyn: Ik had er twee: de vraag van mevrouw Verhoef over de klachten in dit geval over de HSL. Als je de ene kant gaat beschermen, belast je de andere kant. Dat is waar. We zijn bekend met die klacht en die klacht is ook teruggelegd bij ProRail met het verzoek hier een antwoord op te geven. Daar is al communicatie over. Er waren nog stukken die dicht gezet moesten worden, de werkzaamheden zijn nog niet afgerond op dat deel. De klachten zijn serieus genomen en worden ook onderzocht. Vervolgens

is het ook wel zo dat je een bepaald geluid niet meer hoort, maar een ander geluid hoort wat opvalt. Het is ook 'gewenning', maar het wordt serieus opgepakt en het project was aan die zijde nog niet klaar. We zijn bekend en we zijn er ook mee bezig, ProRail weet er van. Dan de follow up en eventueel een sessie over de bovenwettelijke maatregelen, die in het pakket zitten dan wel door ons als regio afgedwongen zijn. Die zijn op dit moment deels in uitvoering, dat is de herplant. Het overige, zoals stil asfalt maar ook de inrichting van het Lage Bergse Bos en zo nog veel meer, het is € 115mln en daar zit ook € 50mln verdieping in, dat heeft u kunnen zien in uw rondtoer, dat die verdieping er echt gekomen is en er ook echt komt, is wat prematuur op dit moment. Het is een goede vraag, ik denk dat we die sessie zeker moeten hebben in het vervolg, maar de meeste bovenwettelijke maatregelen komen pas in de tweede helft van het project boven water. Maar een goede vraag, we blijven het spotten, als het zo tegen het einde aan gaat lopen, wat heeft u nou gedaan met die bovenwettelijke maatregelen en de maatregelen die u zelf heeft bedacht in het project, dus daar komen we zeker op terug. We zullen dat blijven volgen en we volgen het sowieso twee keer per jaar, omdat wij als financier, althans, Rotterdam, de regio en het ministerie, verantwoording willen hebben van die € 115mln, die we extra hebben toegezegd en ook gaan funden, maar we willen wel weten wat er met dat geld gebeurd is, dus we gaan het sowieso al monitoren. Ik meen hiermee de twee vragen beantwoord te hebben.

De voorzitter: Meneer Muis, ik zit even met uw vraag t.a.v. de commissieleden m.b.t. toezeggingen, afspraken enzovoorts, hoe we dat aan de vork gaan steken. De heer Muis: De wethouder geeft er een antwoord op, dat dat pas later komt. Hij heeft het er ook over, dat dingen gemonitord worden. Als hij ons daarin mee neemt, dan gaan wij ervan uit, dat hij dat doet. Dan houden we vanzelf vinger aan de pols. Dank u wel.

De voorzitter: Ik heb te elfder ure nog het e.e.a. gekregen, dat er toch vanuit het college nog wat meldingen te doen zijn.

Wethouder Van den Beukel: Ik heb allerlei vormen van actualiteit. Ik heb vandaag de eerste paal geslagen van Wilderszijde, tenminste, Plan Buyten van Wilderszijde, maar daar heb ik in de commissie algemeen bestuur vorige week iets over gezegd, omdat het in eerste instantie de bedoeling was om de commissie ruimte vorige week af te ronden. Ik had het daar aangemeld, maar omdat het op dat moment niet lukte en de paal inmiddels al geslagen is, heb ik ervoor gekozen om in de commissie algemeen bestuur die mededeling te doen. Tenzij u specifieke verzoeken heeft, zou er van mijn kant verder niets te melden zijn. De voorzitter: Volgens mij zou u nog een aankondiging doen over SDG-week 24 september. Wethouder Van den Beukel: Gisteren hebben wij de SDG-vlag gehesen, maar ook daarover heb ik al een aankondiging gedaan in de commissie algemeen bestuur, omdat we die vlag gisteren gingen hissen als college en de aankondiging is ook al geweest. Het spijt me dat het niet bij u is beland, maar gelet op de splitsing van de commissie ruimte hebben we even die draai gemaakt. De voorzitter: Ik dacht dat het de 24^e was, maar doet er niet toe, het is gebeurd, helder.

Wethouder Arends: Ik wil de commissie mee nemen in wat informatie over mijn gesprek met de heer Stolk van Stolk Flora B.V. gevestigd aan de Hoeksekade in Bergschenhoek. Ik heb met hem gesproken over zijn bedrijfssituatie, met name over de geluidssituatie in relatie tot de geprojecteerde woningen in het bestemmingsplan woningbouw Hoeksekade noord, deellocatie B van de eerste herziening. Er is over gesproken in de vorige commissie ruimte, dat was op 29 juni en toen heb ik toegezegd om daar een terugkoppeling over te geven en die doe ik dan ook graag vanavond. De heer Stolk heeft aangegeven, dat zijn situatie over het niet meewerken van het onderzoek echt wel genuanceerder ligt dan wat er beschreven stond. Dat heeft vooral te maken met de weersomstandigheden in combinatie met het tropisch gewas, dat hij kweekt in zijn kas. Ik heb hem gevraagd of hij alsnog zou willen meewerken aan dat onderzoek, dat volgens hem wel echt recht doet aan de feiten en de omstandigheden en daarmee heeft hij ingestemd. Wel met de voorwaarde dat de buitentemperatuur minimaal 22 graden moet zijn. Op basis daarvan en ook vanwege vakanties zijn er op donderdag 12 augustus nieuwe metingen geweest bij het bedrijf. De metingen zijn afgestemd met de adviseur van het bedrijf en zijn ook in goede orde verlopen. In verband met de afgelopen vakantie en de afstemming met die adviseur en de verwerktijd wordt het rapport in week 39, de laatste week van september, aangeleverd. En aangezien we er als college wel van uit gaan, dat de nieuwe berekening niet leidt tot een ander resultaat, kan dit worden verwerkt in het bestemmingsplan. Daarna wordt het weer in een bestuurlijke planning vastgesteld en aan u gegeven. Maar de behandeling in de raadscommissie ruimte staat nu gepland op 7 december en de vaststelling mogelijk door u op 23 december. Daarnaast heb ik ook met hem gesproken over de herontwikkeling van zijn locatie voor de nabije toekomst, daar wilde meneer Stolk graag met mij over in gesprek. We hebben als college aangegeven, dat we daar heel serieus naar willen kijken. Vanwege het zomerreces hebben we dit onderwerp nog niet binnen het college besproken, maar wij komen hier nog wel op terug. In de laatste vergadering van de commissie gaf u als commissie aan, dat u graag zelf ook dat punt zou willen agenderen, dat was op initiatief van de CU, en mogelijk kunnen we daar een

verbinding met elkaar in maken. Tot zover de actualiteit uit het college als het gaat over het bedrijf van de heer Stolk.

De voorzitter: De heer Fortuyn nog iets over OV en corona? De heer Muis wil daar ook iets over melden bij verbonden partijen.

Wethouder Fortuyn: Ik laat het even tot mij bezinken. Nee hoor, ik denk niet dat ik veel meer te vertellen heb dan wat inmiddels al bekend is. Dat we in ieder geval tot en met september volgend jaar de vergoedingen hebben voor wat betreft de 93% verlies compensatie vanuit het rijk. Dat er inderdaad een toename is op dit moment van het aantal passagiers. Dat is natuurlijk uitermate gunstig. Tegelijkertijd dat, maar dat heeft u allemaal kunnen lezen, het RET kampt met het juiste materieel, voldoende materieel op de rails neer te zetten en dat heeft alles te maken met de aanlevering van materiaal en het personeelstekort m.b.t. de technici. Dat is een ongelukkige combinatie, het is een ongelukkige mix. We hebben daar binnenkort met de adviescommissie het gesprek over. Verdere informatie op dit moment: er zijn wel wat bezuinigingen voorgesteld in het verleden, die deels ook uitgevoerd gaan worden. Dat zit met name op de lijn van station Lansingerland naar het dorp van Zoetermeer. Daar kan ook de gemiddelde Lansingerlander last van hebben, maar het is de kostenafweging, die we met elkaar gemaakt hebben. Dat is het enige wat ik eigenlijk actueel kan meedelen, want dat heeft in de laatste paar weken plaats gevonden. Ik ben het met meneer Muis eens: de meeste zaken komen wel via de adviescommissie op tafel. Er is binnenkort ook weer een bijpraat sessie over de herijking, hoe we daarmee verder omgaan. In ieder geval: verder ingrijpen op dit moment lijkt niet direct aan de orde. Dus de maatregelen, die we met elkaar besproken hebben, lijken op dit moment voldoende te zijn, maar het is nog wel een enorme opgave om het OV weer goed op de rails te krijgen, dat is een beetje overdrachtelijk bedoeld.

7b. Actualiteiten uit de commissie

De voorzitter: Volgens mij niets daar over.

7c. Verbonden partijen

De heer Muis, D66: Eigenlijk nagenoeg hetzelfde als wat de heer Fortuyn net heeft mede gedeeld. Er was vorige week donderdag een extra adviescommissie van MRDH vervoersautoriteit en dat is wat de heer Fortuyn zojuist heeft medegedeeld, dat de maatregelen worden verlengd tot en met eind 2022, tenminste, daar heeft de commissie over geadviseerd aan het bestuur. Geen andere aanvullende maatregelen, maar ook geen ruimte om maatregelen die we eerder hebben voorgesteld af te schaffen. Dat was het.

8. Rondvraag en sluiting

De voorzitter: De heer Jumelet heeft iets over luizenpoep op de Zwanensingel in Bergschenhoek.

De heer Jumelet, WIJ: Klopt. Ook nu maar ook in de afgelopen maanden is de overlast door luizenpoep op de Zwanensingel en verder in de wijk zoals de Dominee van Kouwenhovenlaan en mogelijk op meerdere plekken in Lansingerland weer groot. De kleverige uitwerpselen van de luis, die zich al jaren gevestigd heeft in de aldaar staande bomen geeft van het voorjaar tot aan de herfst veel zo niet erg veel overlast. Er is continu een spray van kleverigheid vanuit de bomen, die neerkomt op alles in de straat en in de directe omgeving, zeker bij een beetje wind op ramen, deuren, tuinen, auto's, wegdek, stoepen et cetera. Even een voorbeelden te noemen om het te illustreren. Als men in de ochtend met de fiets door de straat rijdt, dan kleven de fietsbanden gewoon aan het wegdek. Zet een auto voor een korte periode in de straat, dan ligt er een dikke laag kleverigheid op de volledige auto en als je door de straat loopt, voel je de luizenpoep gewoon op je neerkomen. Kortom: vies en zeer onhygiënisch. Veel bewoners klagen hier al langer over, maar hoe wordt het nu feitelijk opgelost? Het is niet aan de schaduw of bladeren van bomen, het hoort er gewoon bij, deze kleverige substantie is iets wat gewoon tot enorme overlast leidt. Kortom: dit vraagt om een serieuze oplossing, niet alleen op de Zwanensingel, maar ook elders in de wijk en in Lansingerland. Vraag aan de wethouder is: kan hij aangeven hoe hij dit wellicht in de komende maanden eens kan gaan aanpakken, zodat in het nieuwe seizoen als in het voorjaar de blaadjes weer aan de bomen komen, de overlast een stuk minder is of opgelost is? Dank u wel.

Wethouder Fortuyn: Ja, ik worstel er wel een beetje mee, want het is echt een serieus probleem. Je zal er maar wonen, je zal je auto er onder hebben staan. Aan de andere kant: ik ben nu 7 jaar wethouder in het mooie Lansingerland en het is de eerste keer dat ik er nu mee geconfronteerd word, dat deze problematiek zich voordoet. En ja, we weten dat die overlast er is en dat is een aantal weken per jaar en het is heel vervelend, dat onderkennen we ook. Dus er is geen verschil van mening over het feit, dat dit overlast veroorzaakt. De oorzaak is een combinatie met het boomtype, dat er staat. Er staan daar namelijk lindebomen. En lindebomen hebben een bepaalde periode in het jaar last van bladluis. Veel is

ook afhankelijk van het weer. Als het veel regent en weinig zon, dan heb je er meer last van dan andersom en dat kunnen we nou eenmaal niet sturen, dat is de natuur. Zoals ook meneer Jumelet aangeeft, de natuurwaarde van bomen is groot. We hadden het net over het blad, het groen, we hebben het over het aanzicht, over de Zwanensingel, het zijn prachtige bomen, maar we hebben ook met biodiversiteit te maken en we hebben ook met klimaatadaptatie et cetera te maken, maar dat wordt ook niet ontkend door de heer Jumelet. We hebben wel met elkaar een vastgesteld beleid m.b.t. groenstructuur, kappen sluiten we uit bij normaal te accepteren overlast. Als meneer Jumelet het erover eens is, dat dit een niet normaal geaccepteerde overlast is, dan zullen we de groenstructuur en de structuur die wij vast hebben gesteld, aan de orde moeten stellen om rigoureu tot kappen over te gaan. Een andere oplossing dan eventueel is om daar lieveheersbeestjes larvenzakjes op te hangen en te kijken of dat een oplossing biedt. Dat is een natuurlijke oplossing, maar er is geen garantie voor te geven. Bovendien, los daarvan: we hebben er ook geen budget voor, maar daar kunnen we het gesprek over hebben met elkaar. Waar we wel rekening mee houden is dat in nieuw te ontwikkelen wijken of bij renovatie of wanneer bomen moeten wijken als gevolg van, dat wij dit soort type bomen, niet alleen de lindeboom, maar ook de kastanjeboom of grote bomen die een massale kroon de stamomvang hebben, denk aan de kastanjebuurt en andere buurten, daar zullen we niet snel meer dit soort bomen bouwen. Maar dingen zijn in het verleden ontstaan, ze staan er 30, 40 of 50 jaar en daar heb je elke keer een afweging mee te maken. Kortom: we onderkennen het probleem, u onderkent het ook, we onderkennen de waarde van de bomen, de oplossing is of lieveheersbeestjes larvenzakjes ophangen en kijken of dat oplossingen biedt. Tegelijkertijd: niet meer plaatsen waar we het niet kunnen hebben, dus meer in de ruimte, minder bestraten en minder bij parkeervakken. Dat is een ander bomenbeleid, we houden er rekening mee. Anders het groenstructuurbeleid aanpassen, dat dit gewoon rigoureu gekapt gaat worden. De heer Jumelet: Wat de wethouder aangeeft, het kappen, is natuurlijk heel rigoureu en daar wordt ook niet om gevraagd, laat dat heel duidelijk zijn. Het verbaast mij, dat dit de eerste keer is, want ik heb er voorgaande jaren ook al aandacht voor gevraagd in deze commissie. Het gaat niet om een aantal weken, maar inmiddels haast een half jaar, zeker met de warmere zomers die we nu kennen en weinig neerslag, dan zie je gewoon dat de overlast enorm toeneemt. Een aantal jaar geleden is een poging gedaan met een paar zakjes met larven, maar in de afgelopen 3 jaar is vanuit de gemeente niets meer ondernomen om de overlast te beperken. We hebben Horti Science in onze gemeente, we hebben bedrijven die gespecialiseerd zijn in biologische toestanden rondom gewassen. Wellicht is het een uitdaging om met die ondernemers en die organisaties te kijken of er toch iets mogelijk is, want de overlast is groot en mensen balen er echt van. Op het moment dat alles kleeft aan je huis en aan je tuin, dan is het ook niet meer leuk. Als het een week is, dan is het tot daar aan toe, maar het is een half jaar. We willen graag een groene omgeving, maar ook wel een omgeving waar het goed vertoeven is. Als de wethouder toch een poging zou willen doen om iets te gaan doen, dan zou het wel heel fijn zijn. Wethouder Fortuyn: Dit neigt naar een toezegging en dat ga ik niet doen. Wel dat ik me inspan om de overlast te beperken, maar dat doen we sowieso. We hebben ook de discussie gehad over de processierups, om maar wat te noemen. We hebben andere exoten, waarbij geprobeerd is om de bestrijding op natuurlijke wijze aan te pakken. We hebben ook contact met Koppert, want daar doelt meneer Jumelet op, of andere bedrijven. Het is gewoon een lastig probleem. Wil je dit echt oplossen, dan moet je de zaag erin gaan zetten, zo simpel is het. Ik kan er echt niets anders van maken, dat ga ik ook niet doen, want ik los het dus niet op.

De voorzitter: De volgende vraag is van meneer Duk over fietspaden en verlichting.

De heer Duk, GL: Dat klopt. Het fietspad Rotterdam Adrianaland, tussen Adrianaland en Rodenrijs metro lijkt nu het komende jaar afgesloten te zijn vanwege de aanleg van de A16. Ik begrijp uiteraard, dat de aanleg van de A16 problemen oplevert en dat je daardoor soms wegen af moet sluiten, alleen, een jaar lang deze belangrijke fietsroute tussen Rotterdam en Lansingerland afsluiten lijkt erg lang. De vraag is dus ook: zou dat korter kunnen? Zou er in die periode extra verlichting kunnen komen langs de omleiding bijvoorbeeld, om even de linkse samenwerking te doen, bij Bonfut wat extra verlichting te plaatsen en wat meer veiligheid te creëren. Dat is eigenlijk in het kort mijn vraag.

Wethouder Fortuyn: Als meneer Duk dat vraagt, kan je nooit met een kort antwoord weg komen, dus dat gaan we niet doen. Ik denk wel dat het een terechte vraag is. De termijn van een jaar heel logisch, want er wordt een kunstwerk gemaakt, een viaduct onder de A16 over het spoor van de Randstadrail heen te brengen. U bent er zelf ook geweest, hartstikke leuk om te kijken wat er gebeurt op dat terrein. Het zijn geen kleine opgaven. Er wordt heel veel in veiligheid gedaan, er wordt heel veel gedacht aan de bereikbaarheid. Er is een alternatieve route bedacht, dat klopt, die gaat over de Adrianalaan. U bent ook goed op de hoogte, dat de Adrianalaan niet in de gemeente van Lansingerland ligt. Dus de aanrijdroute die in de gemeente Lansingerland ligt is wel verlicht en zo gauw je de grens over gaat naar Rotterdam, is dat stukje niet verlicht. Het is niet zo'n groot stukje, ik heb zelf goed gekeken hoe het in elkaar steekt. De omrijdroute neemt qua tijd ongeveer 5 of 10 minuten in beslag, dus het is echt wel serieus. Het ligt op het grondgebied van Rotterdam. Wij zullen in een gesprek dat we met de gemeente Rotterdam

hebben uw verzoek doorleggen, maar zoals u weet, de aanvraag, ligt er een kabel, dat is de vraag, dan hebben we Stedin nodig en tegen de tijd dat Stedin het aangelegd heeft, dan is waarschijnlijk het nieuwe fietspad er weer. Ik ga u niet blij maken. We gaan het wel doorleggen naar Rotterdam, maar ik wil ook niet zeggen dat we dat morgen geregeld hebben en dat we de vraag kunnen oplossen zoals u die stelt. Ik doe mijn best, maar that's it. De heer Duk: Hartelijk dank aan de wethouder voor deze zeer accurate en duidelijke beantwoording. Hoe kan het dat dit verzoek niet is gelegd bij de gemeente Rotterdam in de periode dat al duidelijk was dat deze afsluiting er zou gaan komen? Dit kun je op je vingers natellen, dat die vraag gaat komen. Wethouder Fortuyn: Het zit niet in het project, in de zin van verlichting en dat soort dingen. Bij de Schieweg hebben we dezelfde vraag gehad. Bij de Schieweg langs het gemeentehuis was er waarschijnlijk wat verlichting van de N209 op dat fietspad. Er is nu een dijklichaam gekomen en opeens is het donker. Het is buitengebied en in buitengebied wordt nooit verlichting aangebracht. Nu het opeens donker is of een andere route is, popt die vraag ineens op. Daar is gewoon geen rekening mee gehouden of er is niet over nagedacht, in het buitengebied gebeurt het ook nooit, verlichting. Is het te verwijten? Zo zie ik het niet, zo ziet u het ook niet. Het is mooi als het er is, maar we gaan niet heel veel kosten maken om hier verlichting aan te brengen. Maar ik breng hem in ieder geval wel over naar de gemeente Rotterdam.

De voorzitter: De heer Van Harn had een vraag over bestemmingsplan Rodenrijseweg 54.

De heer Van Harn, CDA: 31 mei 2018 is het bestemmingsplan Rodenrijseweg 54 in de raad vastgesteld. Onderdeel van dit bestemmingsplan hield in de restauratie van de monumentale boerderij met bijbehorende karakteristieke ophaalbrug met wel. Terwijl de boerderij en de appartementen inmiddels allang zijn gerealiseerd, is de restauratie van de ophaalbrug nog steeds niet gestart. Daarom de volgende 2 vragen. Waarom is de karakteristieke ophaalbrug nog niet gerestaureerd? Is het college voornemens de ontwikkelaar hierop aan te spreken en het besluit tot restauratie te handhaven, zodat restauratie alsnog plaats vindt? Dat waren mijn vragen.

Wethouder Arends: Rijkswaterstaat is op dit moment bezig met de aanleg van de A16. Dan denkt u: A16, waar gaat dat over? Maar door de aanleg van de A16 moet Rijkswaterstaat op meerdere gebieden een watercompensatie realiseren. Eén van die plekken is precies op de plek van de brug van de Rodenrijseweg nummer 54, want daar moet de watergang verbreed worden. Dat vergunningentraject doet het waterschap en dat duurt op dit moment ongelooflijk lang. Dat heeft te maken met het feit, dat het een beroepszaak is geworden, dus het ligt bij het hoger beroep. Maar dat is inmiddels wel klaar. Er zijn afspraken gemaakt met de eigenaar en Rijkswaterstaat, dat Rijkswaterstaat de restauratie van de brug gaat doen en doet ook de aanvraag van de vergunning daarvoor. Inmiddels is wel ook al het overleg met de erfgoedcommissie geweest, omdat het echt gaat om een prachtige monumentale brug, waar we allemaal veel waarde aan hechten. Dat liep al en dat loopt eigenlijk heel goed. Dus achter de schermen gebeurt al heel veel, maar het is wel belangrijk dat die watercompensatie van Rijkswaterstaat daar wordt gedaan. Dat betekent dat er ook damwanden en dat soort dingen komen, dan moet gekeken worden hoe precies die brug daar moet plaats nemen, dat gaat dus Rijkswaterstaat doen en zij gaan daar ook het vergunningentraject voor indienen. Dat gaat dus nog wel even duren, ook omdat die brug natuurlijk op een goede manier een aansluiting moet krijgen op die bredere watergang, die daar gaat komen voor de compensatie van de A16. Dat was mijn antwoord. De heer Van Harn: Hier wil ik wel graag nog even op reageren. Om zo te horen, mevrouw de wethouder, weet u veel meer dan wij. Dit was ons allemaal nog niet bekend, fijn dat u dat nu met ons wilt delen. U zegt: het kan nog wel even gaan duren. Wat is even? Is dat 6 maanden of is dat 3 jaar? Mijn volgende vraag zou zijn: u zegt dat er veel achter de schermen gebeurt, maar misschien kunt u ons regelmatig hierover bijpraten. Dank u wel. Wethouder Arends: Ook ik was hiervan niet op de hoogte. Door uw vraag zijn we er natuurlijk in gedoken en ben ik ook tot deze informatie voor u gekomen. De lange tijd heeft te maken met alle bezwaren die waren ingediend de afgelopen periode. Vandaar dat de eigenaar en Rijkswaterstaat andere afspraken met elkaar hebben gemaakt, dat Rijkswaterstaat de brug gaat restaureren en gaat plaatsen, ook met de verbreding van de vaart aldaar en er loopt een vergunningentraject. Dus ik kan echt geen enkele informatie geven over de periode, want het moet nog helemaal ingepast worden en daar heb ik echt geen zicht of beeld over hoe lang dat zal vragen. Wat ik daarover wel met u kan afspreken, want net als voor u is ook voor het college de restauratie van deze brug heel erg belangrijk, dat het in de fase komt van realisatie en wanneer dat is, dat wij u daarover gaan informeren. De heer Van Harn: Ik ben blij, dat ik door mijn vraag een wake-up-call heb gerealiseerd. Dank u wel. De voorzitter: Ik heb een toezegging gehoord. Wij zijn in stille afwachting wanneer en op welk tijdstip het e.e.a. ons weer gaat bereiken.

De heer Alsemgeest, WIJ: Niet helemaal over de Greenery, maar over de revitalisering van het terrein aldaar, want de Greenery zit daar niet meer. Ik heb er een paar vragen over. Ter onderbouwing, want ik wist zelf niets van het hele project af, ik kreeg een schrijven van een ondernemer uit Bleiswijk en ik lees uit dat schrijven een stukje voor ter onderbouwing van de vragen, die ik heb. Het begint zo: zo'n 10 jaar

geleden zijn wij onder druk van de crisis gaan kijken naar de mogelijkheden om voor de verouderde Chrysantenweg de bestemming te veranderen in industrie, ook omdat het deels in de structuurvisie van de provincie en de gemeente zo stond ingetekend voor de toekomst. Deze eerste poging is stuk gelopen, omdat het toenmalig college zelf al met teveel opgekochte bedrijventerreinen in de maag zat. Om die reden hebben we het plan toen in de ijskast gezet. Het plan werd echter weer actueel toen bleek, dat we in de toekomst als enige tuinbouwweg in de gemeente niet aangesloten zouden worden op de zogenaamde warmterotonde. We vonden dat het nu wel weer tijd werd voor de gemeente om kleur te bekennen over wat ze nu met onze weg aan willen in de toekomst. We hebben toen (...) de opdracht gegeven om weer met de gemeente om tafel te gaan en een partij te zoeken die het gebied kan en wil ontwikkelen. Deze partij is gevonden in de vorm van DHG en ook de gesprekken met de gemeente gingen de goede kant op. Er was zelfs sprake van op korte termijn een anterieure overeenkomst aan te gaan en te tekenen. Tot het eind vorig jaar ineens stil werd en we bij navraag bij monde van een ambtenaar te horen kregen dat de gemeente er toch niet mee verder wilde omwille van het tegen gaan van verdere verdozing en er volledig ingezet wordt op Horti Science. We zijn ons vervolgens gaan beraden op het aanpassen van het plan. Groot was de verbazing van de ondernemer dan ook toen hij begin juli dit jaar een uitnodiging ontving namens de burgemeester voor een bijeenkomst op 14 juli over de revitalisering van het voormalige Greenery terrein, welke grenst aan de Chrysantenweg. Dit terrein is gekocht door Next Level, die de intentie heeft om het af te breken en vervolgens groter en hoger terug te bouwen als, jawel, een grote doos. Verder is er ook van Horti Science geen sprake. Dus toen hij de ambtenaar hiermee confronteerde, stelde hij voor dat hij enorm verbaasd was en naar eigen zeggen niet op de hoogte van onze plannen. In de tussentijd heeft de ondernemer de info op verzoek van de ambtenaar naar hem toegestuurd en ook meerdere malen geprobeerd om met de wethouder in contact te komen, maar zowel de ambtenaar als de wethouder mailt of belt niet terug. Je krijgt dan toch wel het idee, dat er met meerdere maten gemeten wordt binnen de gemeente. Ik zou dan ook graag van de wethouder willen weten wat we als gemeente willen met dit terrein. Dan bedoel ik niet alleen het Greenery terrein, maar ook de aangrenzende Chrysantenweg. Wat de status is van het hele traject, eigenlijk van het Greenery traject, want dat andere is niet meegenomen en waarom er niet met de plaatselijke ondernemer is verder gepraat en gecommuniceerd totdat ik de rondvraag indiende? Want enkele uren nadat ik dat gedaan had, was er ineens weer mailverkeer met de ondernemer en dat verbaast mij wel een beetje, die slechte communicatie. Dus eigenlijk de vraag: wat willen wij met het traject en waarom gaan we niet verder met de ondernemer, die er toen mee gestart is?

Wethouder Arends: Ik probeer daar een antwoord op te geven. Het bestaat eigenlijk uit twee vragen, aan de ene kant de ontwikkeling van het gebied van de Chrysantenweg en aan de andere kant de oude Greenery, dat gelegen is op Klappolder, het oude veilingterrein. In eerste instantie over het veilingterrein, de Greenery. Het staat een ondernemer of een nieuwe ontwikkelaar vrij om met de gemeente van gedachten te wisselen. Next Level heeft dit pand gekocht van de Greenery en is met ons in gesprek, omdat zij een verbetering in dat gebied willen. De gemeente heeft daar zelf geen enkele grondpositie, niet op de Greenery zelf, maar ook niet op de Chrysantenweg. De Greenery, het is aan hem zelf aan wie hij dat verkoopt. Dat is niet aan ons, dat is echt aan een ondernemer zelf. Daar ligt een bestemmingsplan op, daarbinnen zouden dingen mogelijk zijn. Ze hebben ons gevraagd om mee te denken over het revitaliseren van het gebied. Op dit moment zijn we bezig met een brief voor de gemeenteraad met welke stappen daartoe genomen worden, maar het hangt af van de vraag of het binnen het bestemmingsplan blijft of dat zij mogelijk een verruiming willen. Zo ver is het allemaal nog niet, maar mocht die vraag gaan komen, dan komt dat zeker naar u toe, want u bent het bevoegd gezag om daar een wijziging op aan te brengen. Maar zover is dat dus nog niet. Maar er ligt wel een vraag naar ons van de nieuwe eigenaar van de Greenery om mee te denken om een verbetering te maken van het grote bedrijf, dat zich daar nog steeds bevindt. Dat ten eerste. Het tweede gaat over het gebied van de Chrysantenweg. Daar zijn meerdere eigenaren, meerdere grondposities. Er is inderdaad een vraag aan ons gesteld of wij mee zouden denken aan een ontwikkeling aldaar. Er staat nog veel glastuinbouw, dat is in het beleid niet glastuinbouw dat toekomstproof is, dus daar zou herontwikkeling mogelijk kunnen zijn. Wat u zegt dat klopt: er zijn gesprekken geweest over dozen. Daarvan heeft de gemeente in ieder geval gezegd: de Klappolder tot en met de Greenery vinden we ook nog wel echt passen bij de A12 corridor, een logistieke hotspot. Maar het gebied er tegenaan, ook omdat u weet dat we heel sterk bezig zijn met de positionering van Home of Horti Science, willen we ook echt graag ondernemers uitdagen om mee te denken over het gebied vlakbij het glastuinbouwgebied om daar hun kracht te bundelen. Daarover zijn we met initiatiefnemers in gesprek, maar er is nog niets concreets of anderszins. Het is meer informeel, dat ondernemers met elkaar zeggen of met grondeigenaren, maar er is nog niet een officieel verzoek bij ons gekomen daarover met een plan, dat mogelijk een onderstreping kan geven aan onze positie van Home of Horti Science. Dank u wel. De heer Alsemgeest: Dank aan de wethouder voor, mijns inziens, gedeeltelijke beantwoording van de vragen. Natuurlijk, ze zegt dat de ene ondernemer zijn pand mag verkopen aan een andere ondernemer en zolang het binnen het bestemmingsplan past, mag die ondernemer daar wat gaan doen. Maar dan blijft bij mij even de vraag: het plan lijkt enorm veel op het

plan dat de ondernemers van de Chrystantenweg ingediend hadden. Het is eigenlijk een kopie van de plannen. Waarom organiseert de gemeente dan een bijeenkomst in de afmijnzaal van het de oude Greenery als informatieavond? Als die ondernemer wat wil, mag hij dat rustig doen, maar waarom organiseren wij daar als gemeente een informatieavond, waar deze ondernemer uit Bleiswijk dan voor uitgenodigd wordt? Wethouder Arends: Dat heeft alles te maken met dat wij tegen een initiatiefnemer zeggen dat wij het heel belangrijk vinden om in een heel vroeg stadium een participatie te organiseren. Als de nieuwe eigenaar van de Greenery iets wil wijzigen of iets wil veranderen, dan moet hij in een heel vroeg stadium zijn burens en medebewoners mee neemt. Daar is de gemeente wel bij aanwezig, want als er een vraag is over revitalisering dan is het ook wel belangrijk, dat het volgens de richtlijnen van de gemeente gaat. Het is juist om de omgeving heel vroegtijdig door initiatiefnemer mee te nemen en eventueel zijn plannen, die hij vorm zou willen geven voor verbetering van dat gebied. De heer Alsemgeest: Wat mij dan wel verbaast, maar we blijven er toch bovenop zitten, is dat de uitnodiging kwam namens de burgemeester aan de ondernemers. Blijft bij mij nog steeds de vraag waarom het gesprek met de Bleiswijkse ondernemer geen voortgang heeft gevonden en waarom de ambtenaar, die hiermee belast was 3 uur nadat ik de rondvraag gesteld heb een mail doet toekomen aan de ondernemer: excuses, dat ik even niet gereageerd heb, maar ik had het druk met andere dingen. We blijven het volgen.

De voorzitter, om 23.00 uur: Dan zijn wij nu gekomen bij het einde van deze vergadering. Als ik naar de klok kijk is het toch weer een 2 uur durend gebeuren geweest. Op 14 september hadden wij dit toch niet gehaald. We gaan zien of bij de volgende vergaderingen van de commissie ruimte alle onderwerpen op één avond behandeld kunnen worden. Ik dank u voor uw inbreng en voor de beraadslagingen in deze, zowel vanuit de wethouders als vanuit de leden. Het is elf uur, nog een prettige avond. Tot de eerstvolgende commissievergadering in oktober. Het gaat u allen goed.